

ผลการใช้หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก สร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม ระดับประถมศึกษา*

อรทัย อินตา**

(วันที่รับบทความ: 28 สิงหาคม 2562; วันที่แก้ไขบทความ: 25 พฤศจิกายน 2562; วันที่ตอบรับบทความ: 30 พฤศจิกายน 2562)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรและนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 34 คน จาก 3 โรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ชั่วโมง แบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังเรียนโดยวิเคราะห์ด้วยสถิติ t- test และวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยมมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.87/80.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน รวมทุกโรงเรียนและแยกรายโรงเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน
3. ผู้ใช้หลักสูตรเห็นว่าหลักสูตรสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน หลักสูตรออกแบบได้ละเอียดเข้าใจง่าย สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนจริง ได้ใช้เวลานานเกินไปกว่า 20 ชั่วโมง และควรเพิ่มกิจกรรมโดยให้นักเรียนใช้ทักษะหลากหลาย ทั้งนี้ครู นักเรียน และสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมาย
4. นักเรียนชอบการเขียนมากขึ้น มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในการสร้างงานเขียนของตน เป็นกิจกรรมที่สนุก ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนอยากมีพฤติกรรมที่ดีตามเรื่องที่เขียน และอยากสร้างสรรค์ผลงานเขียนต่อไป

คำสำคัญ: ผลการใช้หลักสูตร, หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์, กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, E-mail: orathai_inta@g.cmr.ac.th

The Use of a Syllabus in Developing Creative Writing Skill using Small Book Activities in Forming Good Habits and Values in Primary School *

Orathai Inta **

(Received: August 28, 2019; Revised: November 25, 2019; Accepted: November 30, 2019)

Abstract

The purpose of this research were to construct a syllabus in developing creative writing skill using small book activities in forming good habit and values for students in primary school, to compare the achievement tests between pre and post of studies from the syllabus, to investigate the opinion of teachers and students dealing with syllabus implementation. The simple random samples were 34 fourth-grade students from 3 primary schools for teaching practice of Elementary Education program students of Chiang Mai Rajabhat University in the 2nd semester in 2016. Research instruments were the 20-hour learning activities syllabus, a creative writing test, an interview form for the teachers and the students. Data were analyzed to find percentage, mean scores, standard deviation, and t-test and content analysis. The findings were:

1. The syllabus had an efficiency value higher than the expected criteria 80/80, which had the value at 84.87/80.05.
2. The learning achievement tests comparing between pre and post of the study were different in all aspects and in different schools, with the statistic value of significantly difference at a level of .05.
3. The opinion of teachers stated that the syllabus was completely formed which was easy to be understood and really practical. The activities in the syllabus could help to improve students' writing skill and enhance their creative thinking, and they were also proud of their writings. In contrast, they stated that the time of the activity was too long and the activity should be designed to practice various skills of the students. The significant factors in achieving the syllabus goal were teachers, students and learning setting.
4. The students stated that the activities could provoke them into writing, and helped them to be confident and proud of their writings. The activities were fun and helped their idea initiation. They thought that they needed to perform those good habits and values as cited in the writings, and they also wanted to do more writing.

Keywords: The Use of a Syllabus, A Syllabus in Developing Creative Writing Skill, Small Book Activities.

* This research was funded by Chiang Mai Rajabhat University Research Fund

** Assistant Professor, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University, E-mail: orathai_inta@g.cmr.ac.th

บทนำ

หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่สำคัญ เนื่องด้วยหลักสูตรกำหนดเป้าหมาย เนื้อหา วิธีการนำไปสู่การปฏิบัติ และแนวทางการวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ คุณลักษณะ ความสามารถ ตลอดจนทักษะตรงตามเป้าหมาย หลักสูตรมีอยู่หลายระดับตั้งแต่ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียนซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้การกำหนดระดับของหลักสูตรสอดคล้องกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติ การศึกษา พุทธศักราช 2542 มาตรา 28 ระบุว่า “หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษา สำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตาม ความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพสาระ ของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม” จากบทบัญญัติดังกล่าวสถานศึกษาและครู จำเป็นต้องสำรวจลักษณะการเรียนรู้และทักษะของนักเรียนที่ควรส่งเสริม อาทิ การส่งเสริมให้เกิดทักษะ การเขียน เป็นต้น

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกลึกซึ้ง เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดทำให้เกิดการสืบทอดทางวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น การเขียนยังทำให้เกิดการพัฒนาสติปัญญา และเกิดแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ การพัฒนาทักษะการเขียนถูกกำหนดเป็น นโยบายอันเป็นแนวทางการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เขียนคล่อง โดยสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความ เรื่องราวถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ทางภาษาได้รวดเร็วในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับชั้นของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) จากนโยบายดังกล่าวแสดงให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะการเขียน โดยปัจจุบันด้วย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารด้วยการเขียนในชีวิตประจำวันมักทำโดยการพิมพ์ผ่านอุปกรณ์ เทคโนโลยี เน้นสื่อสารด้วยข้อความสั้น ๆ ใช้ภาษาง่าย ๆ ส่วนการจัดการเรียนการสอนเน้นการเขียนทาง วิชาการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะการเขียน จึงควรมีเทคนิควิธีการเพื่อกระตุ้นให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะการเขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในเทคนิควิธีการที่อาจส่งผลให้เกิดการพัฒนา ทักษะการเขียน เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้อิสระ ในการเรียบเรียงความรู้สึกลึกซึ้ง ประสบการณ์ อารมณ์ ตลอดจนจินตนาการผ่านตัวอักษร ดังนั้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเหมาะสมที่จะนำมาฝึกทักษะ การเขียน ประกอบกับยังสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 เขียนเรื่องตามจินตนาการ (ท2.1 ป.4/1) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเขียนเชิงสร้างสรรค์และยังสอดคล้องกับนโยบายขับเคลื่อนหลักสูตรตามที่กล่าวไว้ โดยหากให้

นักเรียนจัดทำผลงานการเขียนเป็นรูปเล่ม ก็จะเป็นการสร้างประสบการณ์แห่งความสำเร็จ ซึ่งทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง

การทำหนังสือเล่มเล็กเป็นการบูรณาการทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน ดู แล้วนำมาถ่ายทอดผ่านการเขียนและจัดทำเป็นรูปเล่ม (นพรัตน์ รองหมื่น, 2553) การให้นักเรียนสร้างหนังสือเล่มเล็กเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างคงทน เกิดความภาคภูมิใจในผลงานและความเชื่อมั่นในตนเอง และหากผลงานสะท้อนข้อคิดเพื่อให้นำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนย่อมส่งผลให้นักเรียนได้สร้างผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย การสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม เป็นหนึ่งในหมวดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558: 26) ซึ่งหากบูรณาการให้นักเรียนออกแบบหนังสือเล่มเล็กสอดคล้องกับคุณลักษณะและค่านิยม นอกจากจะพัฒนาทักษะการเขียนแล้ว ผลงานหนังสือเล่มเล็ก อาจเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและผู้อ่านในการนำไปเป็นแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติตนอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม ระดับประถมศึกษา และศึกษาผล การใช้หลักสูตรดังกล่าว ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา โดยสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย หรือนำไปจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดทักษะในการเขียนอันเป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร ที่มีต่อหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Research and Development) (รัตนะ บัวสนธิ์, 2552) ใช้แผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design)

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 15 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียน 34 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 14 คน โรงเรียนบ้านฮ้างคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน และโรงเรียนชุมชนบ้านผาป่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 8 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรและนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดทำเป็นคู่มือหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับผู้สอน คำอธิบายหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 20 แผน
2. แบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แต่งเรื่องจากภาพ และชุดที่ 2 แต่งเรื่องจากคำ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนกำหนดภาพและคำที่ต่างกัน โดยการให้คะแนนกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกเป็นประเด็นย่อย (Analytic Rubrics) ชุดละ 15 คะแนน
3. แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้หลักสูตร จำนวน 1 ชุด โดยมีประเด็นคำถามจำนวน 5 ข้อ
4. แบบสัมภาษณ์นักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือแบบสัมภาษณ์ก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ และแบบสัมภาษณ์หลังเรียน จำนวน 10 ข้อ โดยทั้งสองชุดมีประเด็นคำถามที่สัมพันธ์กัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน 2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. สุ่มเลือกโรงเรียนเข้าร่วมการวิจัย ดำเนินการประสานทางโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการวิจัย และขอความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร

3. ประชุมร่วมกับทางโรงเรียน เพื่อนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียน และข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการเขียน และลักษณะการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ออกแบบและประเมินหลักสูตร ดำเนินการร่วมกับครูและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. ออกแบบหลักสูตรการเขียนสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก โดยจัดทำเป็นคู่มือหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับผู้สอน คำอธิบายหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง จำนวน 20 แผน และจัดสื่อการเรียนรู้ประกอบทุกแผน

2. วิพากษ์หลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 หมายถึงหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ศึกษารายละเอียดของการสร้างแบบทดสอบแบบอัตนัย การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และแนวทางในการกำหนดกรอบคำถามในการสัมภาษณ์ จากนั้นจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เกณฑ์การให้คะแนน แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์นักเรียน

4. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรากฏค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปทุกรายการ แล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตร ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงครูประจำวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้นำหลักสูตรไปทดลองใช้

2. นำหลักสูตรและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อตรวจสอบภาษา และลำดับเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ได้หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) ได้ค่า E1 เท่ากับ 81.12 และค่า E2 เท่ากับ 70

3. นำหลักสูตรและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 9 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์เก่ง ปานกลาง และอ่อน ประเภทละ 3 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

เพื่อตรวจสอบเรื่องเวลาและเทคนิควิธีการที่เหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ได้หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) ได้ค่า E1 เท่ากับ 83.48 และค่า E2 เท่ากับ 73.70

4. นำหลักสูตรและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองแบบภาคสนาม (Field Testing) ซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ได้หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) ได้ค่า E1 เท่ากับ 83.48 และค่า E2 เท่ากับ 73.70 ได้ค่า E1 เท่ากับ 84.31 และค่า E2 เท่ากับ 82.75

ขั้นที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ประชุมครูผู้นำหลักสูตรไปทดลองใช้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากนั้นจัดทำหลักสูตรฉบับสมบูรณ์และเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 5 นำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชุมชี้แจงผู้ใช้หลักสูตร ซึ่งได้แก่ ครูประจำรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จาก 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการประถมศึกษา จาก 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมด 9 คน

2. ผู้ใช้หลักสูตรสัมภาษณ์นักเรียน และทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบ 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แต่งเรื่องจากภาพ และชุดที่ 2 แต่งเรื่องจากคำ

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการเขียนสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก จำนวน 20 ชั่วโมง โดยกำหนดให้ครูประจำรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของแต่ละโรงเรียนเป็นผู้สอนหลัก และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นผู้ช่วยครู

4. ผู้ใช้หลักสูตรสัมภาษณ์นักเรียน และทดสอบหลังเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบ 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แต่งเรื่องจากภาพ และชุดที่ 2 แต่งเรื่องจากคำ

5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูประจำรายวิชาและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูผู้นำหลักสูตรไปใช้

ขั้นที่ 6 ประเมินผลและเผยแพร่หลักสูตร วิเคราะห์ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตร ผลจากการทดสอบ และสัมภาษณ์ จากนั้นสรุป อภิปรายผล จัดทำรูปเล่ม และเผยแพร่ให้แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการประถมศึกษา และให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเผยแพร่ให้แก่โรงเรียนในกลุ่มหรือโรงเรียนที่สนใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินคุณภาพเบื้องต้นและหาประสิทธิภาพหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (%)

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังเรียนโดยวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test

3. การสัมภาษณ์ผู้ใช้หลักสูตรและนักเรียน ดำเนินการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ (%) และวิเคราะห์ในรูปแบบพรรณนา

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการเขียนด้วยหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมสร้างหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	<i>t</i>	<i>p-value</i>
ก่อนเรียน	34	30	18.97	3.75	10.73*	.000
หลังเรียน	34	30	24.15	2.50		

* $p < .05$

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 18.97 คะแนนการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 24.15 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่า การวัดผลระหว่างการจัดการเรียนการสอน คะแนนเฉลี่ย 160.41 คะแนน จากคะแนน 189 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.87 (E1) และการทดสอบหลังเรียน คะแนนเฉลี่ย 24.15 จากคะแนน 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.50 (E2) ดังนั้น ประสิทธิภาพของหลักสูตร มีค่าเท่ากับ $84.87/80.50$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $80/80$

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อแยกรายโรงเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเช่นกัน

3. ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรที่มีต่อหลักสูตร ผู้ใช้หลักสูตรทั้ง 3 โรงเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าหลักสูตรสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ โดยมีข้อดีต่อนักเรียน คือ ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด เขียน ออกแบบตามจินตนาการของตนเอง และเป็นหลักสูตรที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ข้อดีของหลักสูตรคือ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้ละเอียดอ่านเข้าใจง่าย นำไปจัดการเรียนการสอนได้จริง ช่วยกระชับเวลาการจัดการเรียนการสอนไม่นอกกรอบ มีเป้าหมายในการสอนที่ชัดเจน

สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตร มีสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน มีแนวทางการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กระตุ้นเกิดแนวคิดในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ

สำหรับข้อจำกัดของหลักสูตร คือ ระยะเวลาของหลักสูตร 20 ชั่วโมงนานเกินไป ขอบเขตการพัฒนาเด็กที่เน้นเฉพาะพัฒนาทักษะการเขียน และหลักสูตรใช้ได้กับนักเรียนเพียงบางกลุ่ม โดยหากเป็นกิจกรรมกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใส่ใจในงานกลุ่ม หรือขาดการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมก็จะไม่เกิดประโยชน์แก่นักเรียนทุกคน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สรุปได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอน

1.1 มีการกระตุ้นจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และให้เกิดความสนุกสนานหรือเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข

1.2 ส่งเสริมหรือกระตุ้นนักเรียนให้คิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดเองและค่อยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ตลอดจนสนับสนุนแนวคิดของนักเรียน

1.3 ไม่วิพากษ์วิจารณ์ผลงานนักเรียนในทางลบ โดยควรเสริมแรงในทางบวก ชื่นชมอย่างสร้างสรรค์

1.4 ศึกษาหลักสูตร ทำความเข้าใจ ทดลองใช้หลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้จริง

2. ด้านนักเรียน

2.1 มีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และตั้งใจในการฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2 มีทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยโดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียน

3. ด้านสภาพแวดล้อมและสื่ออุปกรณ์

3.1 ห้องเรียนควรจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมการคิดอย่างสร้างสรรค์

3.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรจัดหาให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม

จากการสัมภาษณ์นักเรียนก่อนเรียนในหลักสูตร นักเรียนชอบการเขียนอยู่แล้วทั้งหมด 20 คน (58.82%) ไม่ชอบ 14 คน (41.18%) เหตุผลที่ชอบเขียน คือ สนุก เขียนสวย ลายมือสวย เขียนได้เร็ว เป็นคนรักการอ่านจึงชอบเขียนด้วย ส่วนไม่ชอบเพราะกลัวเขียนผิด และคิดเรื่องที่จะเขียนไม่ได้ เมื่อให้ดูตัวอย่างงานเขียนคิดว่าสามารถสร้างงานเขียนได้ จำนวน 28 คน (82.35%) และไม่แน่ใจว่าจะสร้างได้ 6 คน

(17.65%) สิ่งที่กำลังกังวลในการสร้างงานเขียน คือ กลัวเขียนผิด สะกดคำไม่ถูก ทั้งนี้จะป้องกันโดยเปิดพจนานุกรม ฝึกเขียนให้มาก และเมื่อเขียนแล้วกลับไปอ่านทบทวน นักเรียนเคยทำหนังสือเล่มเล็กมาก่อนแล้ว 30 คน (88.24%) โดยทำเป็นงานกลุ่ม ไม่เคยทำ 4 คน (11.76%) เพราะไม่มีส่วนร่วมในกลุ่ม หากให้ทำหนังสือเล่มเล็กคิดว่าสามารถทำได้ จำนวน 33 คน (97.06%) ไม่แน่ใจว่าจะทำได้ จำนวน 1 คน (2.94%) และคิดว่าหากได้เข้าร่วมกิจกรรมจะสามารถฝึกทักษะการเขียน ฝึกความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

หลังจากเรียนในหลักสูตรนักเรียนชอบกิจกรรมการทำหนังสือเล่มเล็ก จำนวน 33 คน (97.06%) ไม่ชอบ จำนวน 1 คน (2.94%) ให้เหตุผลคือไม่อยากจะบยสั กิจกรรมในหลักสูตรทำให้ชอบการเขียนมากขึ้นทุกคน และมีความมั่นใจในการสร้างผลงานการเขียนเพิ่มขึ้น จำนวน 33 คน (97.06%) ยังไม่มั่นใจ จำนวน 1 คน (2.94%) นักเรียนยังคงกังวลเรื่องการเขียนผิด หรือเขียนแล้วไม่สื่อความอยู่ จำนวน 21 คน (61.76%) ไม่กังวล 13 คน (38.24%) โดยจะมีวิธีแก้ไขคือค้นหาคำจากหนังสือ หรือพจนานุกรม ฝึกเขียนและอ่านบ่อย ๆ และสอบถามจากครูหรือให้ครูตรวจก่อน เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ สิ่งที่ได้รับคือได้ฝึกเขียน คิดแต่งเรื่องตามจินตนาการ ได้รับความรู้ในการทำหนังสือเล่มเล็ก ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เกิดภูมิใจในผลงานตนเอง และนักเรียนทุกคนอยากมีพฤติกรรม ที่เหมาะสมตามหนังสือเล่มเล็กที่ได้สร้างสรรค์ ทั้งนี้ทุกคนอยากสร้างสรรค์ผลงานเขียนต่อไป

จากประเด็นการสัมภาษณ์ก่อนเรียนและหลังเรียน สามารถเปรียบเทียบคำตอบของคำถามที่มีประเด็นคล้ายกัน ดังนี้ ก่อนการเรียนนักเรียนชอบเขียน 20 คน หลังการเรียนชอบเขียน จำนวน 33 คน เพิ่มขึ้น 13 คน (38.24%) นักเรียนทุกคนยังคงกังวลในการเขียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยให้เหตุผลในแนวทางเดียวกันว่ากลัวเขียนผิด สะกดคำไม่ถูก ตัวหนังสือไม่สวย กลัวครูและเพื่อนอ่านไม่ออก แต่ก็มีความมั่นใจในการสร้างผลงานเขียนมากขึ้นจากก่อนเรียนคิดว่าทำได้ จำนวน 28 คน หลังเรียนทุกคนความมั่นใจและต้องการสร้างผลงานเขียนต่อไปเพิ่มขึ้นจากเดิม 6 คน (17.65 %)

อภิปรายผลการวิจัย

1. หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพราะลักษณะของกิจกรรมในหลักสูตรเน้นการฝึกปฏิบัติ เริ่มด้วยการสร้างแรงบันดาลใจจากนักเขียน ออกแบบโครงเรื่อง เขียนเรื่องจากภาพ คำ สุภาษิต และกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะและค่านิยม เพื่อกระตุ้นให้สร้างงานเขียนประเภทปลุกฝัง หรือเสริมสร้างคุณลักษณะและค่านิยมอันพึงประสงค์ จากนั้นให้สร้างหนังสือเล่มเล็กเป็นกลุ่มจนเกิดความมั่นใจ แล้วจึงสร้างหนังสือเล่มเล็กของตนเอง ตามขั้นตอนการจัดทำหนังสือเล่มเล็กของ มานัส ทิพย์สัมฤทธิ์กุล (2553),

รุ่งนภา นาคะเต (2558) การวัดผลระหว่างการจัดการเรียนการสอนใช้คะแนนที่กำหนดไว้ในการวัด และประเมินผลในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 20 แผน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาประจำตำบล มีนักเรียนจำนวนน้อยให้ความร่วมมือในกิจกรรมเป็นอย่างดี ประกอบกับครูสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง การจัดการเรียนรู้จึงบรรลุผลตามจุดประสงค์ ทำให้ค่าประสิทธิภาพของคะแนนระหว่างการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ และสูงกว่าค่าประสิทธิภาพของการทดสอบหลังเรียน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีประสิทธิภาพกว่าผลลัพธ์

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของรวมทุกโรงเรียน และแยกรายโรงเรียน พบว่า คะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพราะการทดสอบใช้แบบทดสอบแบบอัตนัย โดยให้เขียนเรื่องจากภาพและคำ การทดสอบก่อนเรียนนักเรียนยังขาดประสบการณ์ แต่เมื่อได้เรียนรู้จากหลักสูตร จำนวน 20 ชั่วโมง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการเขียนมากขึ้น คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนจึงสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรา จันทรหอม (2554) และสมพร ตอยีปี (2554) ที่พบว่า นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาคะแนนจากการทดสอบเป็นรายบุคคลพบว่า ทุกคนมีคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 2 ชุด เพราะกิจกรรมเน้นปฏิบัติให้เขียนสร้างสรรค์ กระตุ้นหัวใจให้เกิดความมุ่งมั่นในการสร้างผลงานจนเกิดเป็นทักษะในการเขียน ซึ่งสัมพันธ์และงานวิจัยของ Tok.S.K & Kandem.A. (2015) ที่ศึกษาผลของกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียน และทัศนคติต่อภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังการทดลอง แต่ทัศนคติของนักเรียนต่อภาษาอังกฤษไม่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลในเชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียน

3. ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร เห็นตรงกันว่าเป็นหลักสูตรที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้ละเอียดเข้าใจง่าย กระตุ้นให้ครูเกิดแนวคิดในการออกแบบกิจกรรม เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ มากขึ้น แต่ละเวลาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนานเกินไป ควรเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนพัฒนาทักษะหลายหลายด้าน และควรส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดเอง โดยคอยให้คำแนะนำสนับสนุนใจอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับ บรรจง อมรชีวิน (2560) ที่กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถือเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งแรงจูงใจมีทั้งที่เกิดจากภายในตัวของนักเรียนและที่มาจากภายนอก ดังนั้นครูควรสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและ

แรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานเขียน ส่วนนักเรียนควรมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มุ่งมั่นและตั้งใจฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้านสภาพแวดล้อม สื่ออุปกรณ์ และห้องเรียนควรจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมการคิดอย่างสร้างสรรค์ ดังเช่นผลการวิจัยของ Andrew (1996) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเขียนเรื่องสั้น พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน มีผลต่อการสร้างสรรค์งานเขียนมากกว่ากระบวนการสอนของครู แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าครูคือผู้สร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมเช่นกัน ดังนั้น ครูควรให้แรงจูงใจที่เป็นแรงจูงใจจากภายในตัวนักเรียน (Intrinsic Motivation) ตลอดจนแรงกระตุ้นที่มาจากภายนอก (Extrinsic Motivation) อาทิ ชมเชยให้รางวัลเล็กน้อยที่จะไม่ต้องถูกทำโทษ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานเขียน

4. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร ก่อนการจัดกิจกรรมนักเรียนชอบการเขียนอยู่แล้ว และมีความมั่นใจว่าสามารถเขียนหนังสือเล่มเล็กได้ แต่ก็ยังกังวลว่าจะเขียนผิด กลัวครูกับเพื่อนอ่านไม่ออก และวาดภาพประกอบไม่สวย ทั้งนี้เคยทำหนังสือเล่มเล็กมาแล้วบ้างโดยทำเป็นงานกลุ่ม และเมื่อได้ทำหนังสือเล่มเล็กทำให้ชอบการเขียน และมีความมั่นใจในการสร้างงานเขียนของตนมากขึ้น โดยให้เหตุผลว่าเพราะสนุก ได้ทำผลงานสวย ๆ ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดังที่สุนันท์ จันทร์วิมลื่อง (2551: 2) กล่าวว่า การเขียนที่ผู้เขียนมุ่งสื่อจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตน ส่งผลให้เกิดความเพลิดเพลินและสร้างเสริมสติปัญญา ส่วนที่ไม่ชอบเพียงหนึ่งคนนั้น เหตุผลเพราะไม่ชอบระบายสี ทั้งนี้ส่วนใหญ่ยังคงกังวลเรื่องการเขียนผิด แต่ก็มีแนวทางการแก้ปัญหา โดยจะเปิดพจนานุกรม ดูจากหนังสือฝึกเขียนให้มาก ตั้งใจ มุ่งมั่นในการเขียน เมื่อเขียนแล้วกลับไปอ่านทบทวน ดังนั้นครูไม่ควรที่จะตำหนิหากเขียนผิดหรือไม่สื่อความหมาย แต่ควรชี้แนะแนวทางในการปรับแก้ที่เหมาะสม

การได้เข้าร่วมกิจกรรมทำให้ได้เขียนเรื่องตามจินตนาการ ได้รับความรู้จากการทำหนังสือเล่มเล็กทำให้มีความรู้ อยากเป็นคนดีอยากมีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามเรื่องที่แต่ง ถือเป็นเป้าหมายที่คาดหวังของการศึกษาคั้งนี้ และยังสอดคล้องกับกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม หนึ่งในสี่หมวดกิจกรรมของกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ดังที่ Clark, Dean.M.H, Rein.T & Joseph (2017) หากครูส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อนักเรียนเกิดความมั่นใจ ก็จะสามารถเรียบเรียงหรือเขียนวรรณกรรมเชิงสร้างสรรค์จนเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม ในกิจกรรมจัดทำหนังสือเล่มเล็กอาจต้องใช้เวลาานานกว่าที่กำหนด ดังนั้นผู้สอนจึงควรบริหารจัดการเวลา หรือจัดกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

2. หลักสูตรพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหนังสือเล่มเล็กสร้างเสริมคุณลักษณะและค่านิยม สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือนำไปใช้ในกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และยังสามารถนำไปปรับเป็นรายวิชาเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3. ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร การให้แรงจูงใจทางบวกเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีความสุขและสนุกกับกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาติดตามผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนว่า เมื่อเขียนหนังสือเล่มเล็กเสริมสร้างคุณลักษณะและค่านิยมแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยมีหนังสือที่แต่งเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมหรือไม่

2. ควรมีการหาวิธีการอื่น ๆ ที่ง่ายต่อการสร้างสร้งงานเขียนของนักเรียน เช่น ผ่านโปรแกรมหรือเว็บแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในระบบคอมพิวเตอร์

3. ควรออกแบบหลักสูตรในลักษณะบูรณาการ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนอกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2558, จาก http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=204.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2558, จาก <http://www.secondary41.go.th/doc/joodnent2/Road%20Map%20gotowork.pdf>.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสทกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิตรา จันทรหอม. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนก่อนการเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนเซนต์หลุยส์.
- นพรัตน์ ร่องหมื่น. (2553). *หนังสือเล่มเล็ก สื่อการสอนธรรมชาติที่ไม่ธรรมดา การสร้างสรรค์และนำมาประยุกต์ใช้ให้มีความหลากหลาย*. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.sahavicha.com/?name=article&file=readarticle&id=1677>.
- บรรจง อมรชีวิน. (2560). *THINKING TEACHER* อยากสอนศิษย์ให้คิดเป็น. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์.
- มานัส ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. (2553). *กิจกรรมการเรียนรู้สู่โครงการคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เป็นพับลิชชิง.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- รุ่งนภา นาคะเต. (2558). *หนังสือเล่มเล็ก*. สืบค้นเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2559, จาก https://www.value.co.th/th/news/companynews/2558/amornwadi_minibook.htm.
- สมพร ตอยยี่ปี. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หนองจอก กรุงเทพฯ. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.*
- สุนันท์ จันทรวิเมื่อง. (2551). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- Andrew, M.S. (1996). Creating case study of two twenty grade students in a five art magnet school creative class. *Dissertation Abstracts International*. 56(10), 3860.
- Clark, Dean., M.H, Rein.,T, & Joseph. (2017). *Creative Writing Innovations: Breaking Boundaries in the Classroom*. London: Bloomsbury Academic.
- Tok,S.K, & Kandem.A. (2015). Effects of creative writing activities on students' achievement in writing, writing dispositions and attitude to English. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (174), 1635-1642.
